

[PDF udgave \(168 KB\)](#)

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt.
fejl.

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 224)
økonomi- og finansministerråd
(Offentligt)

FIU, Alm. del - bilag 41

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	20. november 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 21. november 2003
– dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 25. november 2003 - vedlægges Finansministeriets supplerende notat vedrørende dagsordenspunkt 5b.

Aktuelt notat vedrørende ECOFIN den 25. november 2003

Dagsordenspunkt: **Proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud for Tyskland**

ECOFIN ventes den 25. november at træffe afgørelse om håndteringen af proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud for Tyskland på baggrund af Kommissionens henstillinger med henblik på dels en rådsbeslutning om, at Tysklands foranstaltninger iværksat som reaktion på Rådets henstilling af 21. januar 2003 viser sig at være utilstrækkelige, og dels en rådsbeslutning om at rette pålæg til Tyskland om at træffe foranstaltninger for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud.

1. Baggrund

Erklæring fra Rådet af 12. februar 2002 om budgetsituationen i Tyskland på baggrund af Kommissionens henstilling om en henstilling fra Rådet med henblik på at rette en advarsel til Tyskland for at undgå et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud

ECOFIN behandlede den 12. februar 2002 en henstilling fra Kommissionen om en rådshenstilling i form af en advarsel ("early warning") til Tyskland for at undgå et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud i 2002. Kommissionens udkast til advarsel skyldtes, at den tyske budgetudvikling – med et ventet underskud på 2,6 pct. af BNP i 2001 og 2,7 pct. af BNP i 2002 – udgjorde en væsentlig afvigelse fra den af Tyskland planlagte tilpasning til den mellemfristede målsætning om et budget tæt på balance eller i overskud og en risiko for overskridelse af Traktatens 3 pct.-grænse for underskuddet.

ECOFIN vedtog ikke en advarsel til Tyskland på baggrund af Kommissionens henstilling, men vedtog i stedet med enstemmighed en erklæring om budgetsituationen i Tyskland. Erklæringens hovedindhold er flg.:

- Kommissionen har med sin henstilling om en advarsel handlet i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten;
- Rådet udtrykker tilfredshed med den tyske regerings tilsagn, idet den

- bekræfter sine bestræbelser på at sikre, at underskuddet ikke overskrider 3 pct. af BNP;
 - vil gennemføre budgetplanerne for 2002 nøje og undlade at gennemføre diskretionære tiltag, der kan forringe budgetstillingen;
 - bekræfter, at en budgetsaldo tæt på balance eller i overskud vil blive opnået i 2004 i overensstemmelse med tidligere forpligtelser;
 - vil gennem aftaler med de regionale myndigheder gøre sit yderste for at sikre, at ovennævnte forpligtelser overholdes
- På baggrund af disse tilsagn fra den tyske regering finder Rådet, at det har reageret effektivt på de betænkeligheder, der kom til udtryk i Kommissionens henstilling, og derfor sættes henstillingen ikke til afstemning og proceduren er afsluttet.

Henstilling af 21. januar 2003 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgeterskud til ophør

Efter Rådets vedtagelse af erklæringen om budgetsituationen i Tyskland offentliggjorde Kommissionen den 13. november 2002 imidlertid en økonomisk prognose, der for Tyskland skønnede et offentligt underskud på 3,8 pct. af BNP i 2002 (underskuddet blev siden endeligt opgjort til 3,5 pct. af BNP).

Kommissionen iværksatte derfor i overensstemmelse med Traktaten (artikel 104) proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tyskland i kraft af vedtagelsen af en rapport den 19. november 2002.

Kommissionen konkluderede bl.a., at overskridelsen af 3 pct.-grænsen for budgetunderskuddet i 2002 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Tysklands kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, således at overskridelsen ikke var exceptionel og midlertidig ("exceptional and temporary") i Traktatens forstand. Tyskland havde en pæn økonomisk vækst i slutningen af 1990'erne og i 2000, men gjorde kun begrænsede fremskridt med hensyn til finanspolitisk konsolidering, idet de offentlige underskud forblev på omkring 1,5 pct. af BNP. Der var således kun et lille finanspolitisk manøvrerum til at modvirke effekterne af et konjunkturtilbageslag eller besluttede fald i de offentlige indtægter som følge af skattereformen i 2001. De økonomiske konjunkturer blev fra 2001 svækket i Tyskland såvel som i andre lande, men overskridelserne af de budgetterede udgifter og de uventet lave indtægter kan kun delvist forklares med cykliske faktorer. Kommissionen skønnede på dette tidspunkt, at det endnu ikke var muligt at vurdere, om underskuddet ville komme under 3 pct. af BNP i 2003. Kommissionen skønnede endvidere, at den offentlige gæld ville overskride Traktatens grænse på 60 pct. af BNP, idet gælden skønnedes at ville stige fra under 60 pct. af BNP i 2001 til 60,9 pct. af BNP i 2002 for herefter at stige yderligere i 2003. Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) fremlagde en udtalelse, der principielt støttede Kommissionens rapport.

Ifølge Traktaten (artikel 104.7) og Stabilitets- og Vækstpagten skal Rådet, hvis det fastslår, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, rette en henstilling til det pågældende medlemsland om at bringe situationen til ophør. En sådan henstilling fastsætter en frist for medlemslandets iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger på 4 måneder og en frist for korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud, som bør gennemføres i året efter, at det er konstateret, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

På denne baggrund og på grundlag af henstillinger fra Kommissionen vedtog ECOFIN den 21. januar 2003 dels en Rådsbeslutning om, at der er et uforholdsmæssigt stort underskud i Tyskland, samt dels en rådshenstilling til Tyskland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.

I henstillingen henstilles det, at

- den tyske regering bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør så hurtigt som muligt i overensstemmelse med Rådets forordning 1467/97, artikel 3.4, således at underskuddet skal bringes under 3 pct. af BNP senest i 2004.
- de tyske myndigheder beslutsomt gennemfører deres budgetplaner for 2003, som på grundlag af en forventet vækst i BNP på 1,5 pct. i 2003 sigter mod at nedbringe det samlede offentlige underskud til 2,75 pct. af BNP i 2003. Den tyske regering bør især sikre en streng budgetgennemførelse og en fuldstændig implementering af de foranstaltninger, der er bebudet for 2003, og som omfatter 1 pct. af BNP. Rådet fastsætter den 21. maj 2003 (4som frist for den tyske regerings indførelse af sådanne foranstaltninger. Hvis nogle af disse foranstaltninger ikke gennemføres, bør den tyske regering vedtage og gennemføre kompenserende foranstaltninger med henblik på at sikre, at det offentlige underskud i 2003 nedbringes som planlagt. Rådet henstiller endvidere, at de tyske myndigheder får stigningen i den offentlige gældskvote bragt til ophør i 2003 og derefter sikrer, at gældskvoten begynder at falde.

Rådet noterede sig endvidere i henstillingen bl.a. de tyske myndigheders tilsagn om

- at gennemføre strukturreformer rettet mod behovet for at øge vækstpotentialet i den tyske økonomi og således også bidrager til at tilvejebringe en mellemfristet budgetstilling tæt på balance eller i overskud, og til at sikre, at gældskvoten igen begynder at falde;
- at sikre, at den finanspolitiske konsolidering styrkes i hele den periode, der er dækket af det tyske stabilitetsprogram fra december 2002, gennem en reduktion af det underliggende budgetunderskud med over 0,5 pct. af BNP om året, undtagen i 2005 (under hensyn til den tyske tidsplan for skattereformen), hvilket vil nødvendiggøre nye strukturreformer.
- at styrke de finanspolitiske samordningsmekanismer i Tyskland, og at den finanspolitiske konsolideringsproces fastholdes.

I forbindelse med udløbet af henstillingens tidsfrist den 21. maj 2003 blev det på mødet i EFC den 23. maj 2003 – på baggrund af en vurdering fra Kommissionen – konkluderet, at den tyske regering havde vedtaget budgetkonsoliderende tiltag svarende til tæt på 1 pct. af BNP. Proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tyskland blev således stillet i bero.

Indholdet af henstillingen til Tyskland om blandt andet at sikre en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud senest i 2004 blev gentaget i de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer for 2003-2005, der blev godkendt af det Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 og vedtaget af Rådet den 26. juni 2003.

Kommissionen har den 29. oktober 2003 offentliggjort sin halvårslige økonomiske prognose, der bl.a. indeholder flg. skøn for udviklingen i vækst og offentlige finanser i Tyskland:

Kommissionens skøn for udvikling i vækst og offentlige finanser i Tyskland

Pct. af BNP	2002	2003	2004	2005
BNP-vækst (pct.)	0,2	0,0	1,6	1,8
Budgetsaldo	-3,5	-4,2	-3,9	-3,4
Konjunkturrenset saldo	-3,4	-3,5	-3,3	-3,0
Gæld	60,3	63,8	65,0	65,8

2. Indhold

2.1 Rådsbeslutning om, hvorvidt Tysklands foranstaltninger i opfølgning på henstillingen om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør viser sig at være utilstrækkelige

Kommissionen har den 19. november 2003 i overensstemmelse med Traktaten (artikel 104.8) og Stabilitets- og Vækstpagten rettet en henstilling til Rådet m.h.p. en rådsbeslutning, der fastslår, at Tysklands foranstaltninger iværksat som reaktion på Rådets henstilling af 21. januar 2003 viser sig at være utilstrækkelige til at korrigere situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist (2004).

Rådet træffer afgørelse på grundlag af Kommissionens henstilling og med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer, idet stemmer afgivet af det berørte medlemsland dog ikke medregnes (jf. artikel 104.13). Rådet skal også basere sin afgørelse på de af den tyske regering offentlig meddelte beslutninger.

Kommissionen konstaterer, at det på basis af informationen ved udløbet af henstillingens tidsfrist den 21. maj 2003 blev konkluderet, at den tyske regering havde vedtaget budgetkonsoliderende tiltag svarende til tæt på 1 pct. af BNP. Derfor fremlagde Kommissionen på dette tidspunkt ikke udkast m.h.p. en rådsbeslutning under traktatens artikel 104.8 og proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tyskland blev således stillet i bero.

Når Kommissionen tager initiativ til at genoptage proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tyskland – i kraft af udkast til beslutninger under artikel 104.8 og 104.9 – på nuværende tidspunkt, så skyldes det især flg. forhold: 1) Kommissionens økonomiske prognose af 29. oktober viser, at Tyskland foranstaltninger er utilstrækkelige til at efterleve henstillingen; 2) de tyske myndigheder har officielt bekræftet, at underskuddet i 2004 vil overstige 3 pct. af BNP; 3) Tysklands budgetprocedurer for finansåret 2004 vil først blive afsluttet i slutningen af december 2003, hvorfor afgørelser truffet af Rådet på nuværende tidspunkt stadig vil kunne inddrages i overvejelserne i forbindelse med budgetprocedurerne.

Kommissionen fastslår, at Tysklands opfølgning på henstillingen af 21. januar skal vurderes i lyset af dels budgetudviklingen i 2003, herunder forpligtelserne til im-

plementering af konsolideringspakken og til at bringe stigningen i gælden til ophør, og ~~2004~~ målene for budgetunderskuddet i .

F.s.v.a. **2003** skønner Kommissionen, jf. den økonomiske prognose af 29. oktober 2003, at Tyskland vil få et budgetunderskud på 4,2 pct. af BNP i 2003. Dette er en forringelse i forhold til saldoen for 2002 på 0,7 pct. af BNP, hvoraf 0,1 pct. udgøres af en forringelse af den konjunkturrensede saldo.

Kommissionen fastholder konklusionen om, at Tyskland implementerede den i henstillingen omhandlede konsolideringspakke med foranstaltninger svarende til 1 pct. af BNP. Det forhold, at den konjunkturrensede saldo ikke desto mindre er blevet forringet i 2003, skyldes en nedjustering af skønnet for den potentielle vækst, og at de iværksatte tiltag har en effekt på budgettet, der er mindre end ventet, samt at de tyske nominelle udgiftsplaner er blevet gennemført, baseret på skønnene for væksten i det tyske stabilitetsprogram, som ikke er blevet realiseret, hvorfor de faktiske udgifter i pct. af BNP har været lavere end ventet.

Kommissionen skønner endvidere, at den offentlige gæld vil stige fra 60,3 pct. af BNP i 2002 til 63,8 pct. af BNP i 2003, hvilket ikke er i overensstemmelse med henstillingen om, at Tyskland får stigningen i gældskvoten bragt til ophør i 2003 og derefter sikrer, at gældskvoten begynder at falde.

F.s.v.a. **2004** skønner Kommissionen, jf. den økonomiske prognose af 29. oktober 2003, at Tyskland vil få et budgetunderskud på 3,9 pct. af BNP og en gæld på 65,0 pct. af BNP.

Kommissionen anfører, at skønnet ikke kan tage højde for alle den tyske regerings forslag til budgettiltag, der stadig er under behandling i Tyskland og skal vedtages i Forbundsrådet (Bundesrat). Kommissionen vurderer, at den tyske regerings nuværende forslag til budgettiltag under alle omstændigheder vil være utilstrækkelige til at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP i 2004 og henviser til, at forventningen om et underskud på over 3 pct. er blevet bekræftet af offentlige udtalelser fra de tyske myndigheder. Kommissionen finder, at Tyskland – ved at opgive målet om at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2004 – undlader at efterleve henstillingen af 21. januar.

Kommissionens henstilling lægger op til en rådsbeslutning om, at

- Tysklands foranstaltninger iværksat som reaktion på Rådets henstilling af 21. januar 2003 viser sig at være utilstrækkelige til at korrigere situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist (2004)
- Perioden, hvor proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud over for Tyskland er stillet i bero skal i overensstemmelse med forordning 1467/97, artikel 9.2, ikke medregnes i de perioder, der ifølge forordningens artikel 6 og 7 kan gå, inden Rådet kan træffe beslutning om at pålægge sanktioner.

Ifølge Traktaten (artikel 104.8) kan Rådet beslutte at offentliggøre sin henstilling, når det har konstateret, at dets henstilling ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist. Tyskland besluttede imid-

2.2 Rådsbeslutning om, hvorvidt der skal rettes et pålæg til Tyskland om at træffe foranstaltninger til nedbringelse af underskuddet

Rådet kan ifølge Traktaten (artikel 104.9) beslutte at pålægge et medlemsland inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen. En sådan rådsbeslutning om pålæg

- træffes inden for en måned efter, at Rådet har konstateret, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger inden for den frist, som er fastsat i henstillingen om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør;
- (eller en rådsbeslutning om sanktioner i henhold til Traktatens artikel 104.11) træffes straks, hvis det pågældende medlemsland ikke gennemfører foranstaltninger, eller hvis foranstaltningerne efter Rådets opfattelse viser sig at være utilstrækkelige.

Rådet træffer afgørelse om pålæg på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer, idet stemmer afgivet af det berørte medlemsland dog ikke medregnes (jf. artikel 104.13), ligesom stemmerettighederne for medlemslande med dispensation suspenderes (jf. artikel 122.5). En eventuel afstemning om pålæg til Tyskland vil således ikke have deltagelse af Tyskland samt Danmark, Sverige og UK.

Kommissionen har den 19. november 2003 rettet en henstilling til Rådet m.h.p. en rådsbeslutning, der pålægger Tyskland at træffe de nødvendige foranstaltninger for at rette op på situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud. Kommissionens henstilling lægger op til en beslutning om, at:

Tyskland skal

- bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør så tidligt som muligt og senest i 2005
- opnå en reduktion af det strukturelle underskud i 2004 på 0,8 pct. af BNP
- opnå en reduktion af det strukturelle underskud i 2005 på mindst 0,5 pct. af BNP eller mere for at sikre, at det nominelle underskud bringes ned under 3 pct. af BNP i 2005
- anvende indtægter, der viser sig højere end nu forventet, til reduktion af underskuddet, og, hvis opsvinget viser sig stærkere end nu forventet, accelerere reduktionen af det strukturelle underskud
- fremlægge en rapport om beslutninger rettet mod efterlevelse af dette pålæg senest den 9. januar 2004. Rapporten analyseres af Rådet og Kommissionen m.h.p. at vurdere Tysklands efterlevelse af dette pålæg
- fremlægge rapporter om implementering af dette pålæg i slutningen af april 2004, oktober 2004, april 2005 og oktober 2005. Rapporterne analyseres af Rådet og Kommissionen m.h.p. at vurdere Tysklands efterlevelse af dette pålæg
- Tyskland skal endvidere fortsætte konsolideringen efter 2005 gennem en reduktion af det strukturelle underskud på mindst 0,5 pct. af BNP per år eller mere for at opfylde den mellemfristede målsætning om budgetter tæt på balance eller i overskud og for at bringe gælden til at falde.

3. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

(Løbenr. 3919)

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af Traktaten samt Stabilitets- og Vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse og samordne den i ECOFIN. Medlemslandene er i henhold til Traktaten og Stabilitets- og Vækstpagten forpligtet til at undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud.

5. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedrørende Kommissionens henstillinger m.h.p. Rådsbeslutning om, at Tysklands foranstaltninger iværksat som reaktion på Rådets henstilling af 21. januar 2003 viser sig at være utilstrækkelige, og Rådsbeslutning om at rette et pålæg til Tyskland om at træffe foranstaltninger til nedbringelse af underskuddet har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Sagen vedr. en rådsbeslutning om, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Tyskland og en rådshenstilling til Tyskland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør blev forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 21. januar 2003.

